

Arbeidsmarkt Groningen

Expertmeeting inclusieve arbeidsmarkt

Erik Oosterveld

19 september 2017

Nog nooit zoveel banen in Nederland, maar niet iedereen profiteert

AD
Verkiezing

de Volkskrant @volkskrant · 20 u

Economische groei op bijna on-Nederlands niveau: 3,4 procent

s.vk.nl/t-a4495079/

ose 2017 -2018

banen in

en
res
erk
olking

Centraal Planbureau

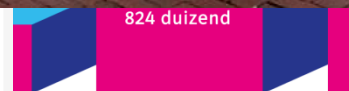
PB Notitie | 16 augustus 2017

▲ Cor
Sh

Ha
m

ARBEIDSMARKT | Sportinstructeur én binnenhuisarchitect, docent én eigenaar van een koffiezaak. Meer dan een half miljoen Nederlanders heeft meer dan één baan. „Je leert meer dan wanneer je altijd hetzelfde werk doet.”

2016

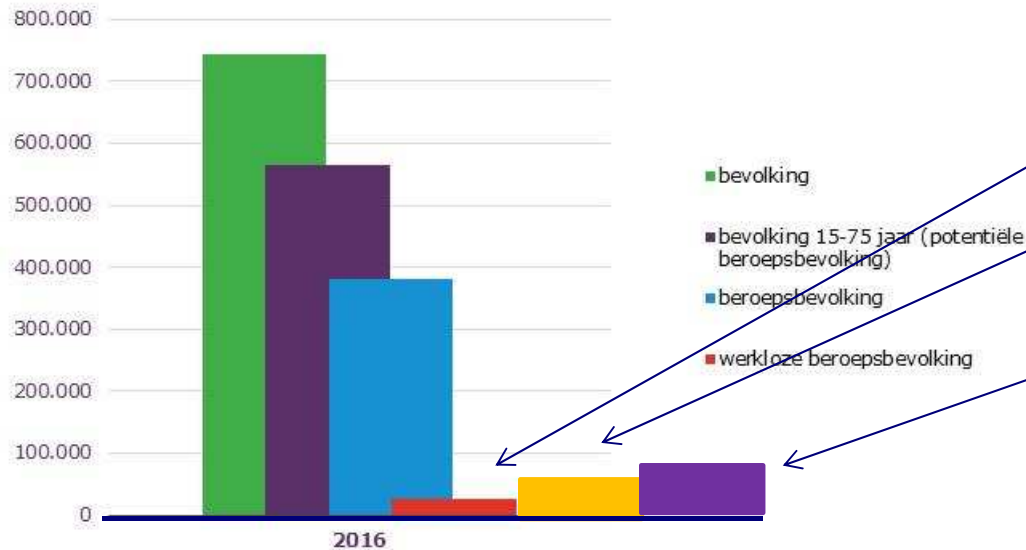
824 duizend

2015

Actualisatie
Middellangetermijn-
verkenning (MLT)
2018-2021

Niet iedereen profiteert. Wie staan er in AMR Groningen langs de kant?

4,8% landelijk

- 27.000 werklozen
 - 7,1% beroepsbevolking
- 65.000 geregistreeerde werkzoekenden
 - 17% beroepsbevolking
- 83.500 mensen met uitkering
 - 22% beroepsbevolking
- 'werkloosheid' fors hoger dan landelijk

	Groningen		Nederland
	aantal	aandeel in beroepsbevolking	aandeel in beroepsbevolking
Beroepsbevolking	382.000		
WW	19.340	5,1%	4,6%
Bijstand tot AOW-leeftijd	26.220	6,9%	5,2%
Arbeidsongeschiktheid (AO)	37.910	9,9%	8,9%
<i>waarvan Wajong</i>	15.570	4,1%	2,8%
<i>waarvan WAO</i>	12.400	3,2%	3,3%
<i>waarvan WIA</i>	9.940	2,6%	2,8%

Stad Groningen

- 10.300 (9%) werklozen
- 21.500 (19%) werkzoekenden
- 24.000 (21%) mensen met uitkering

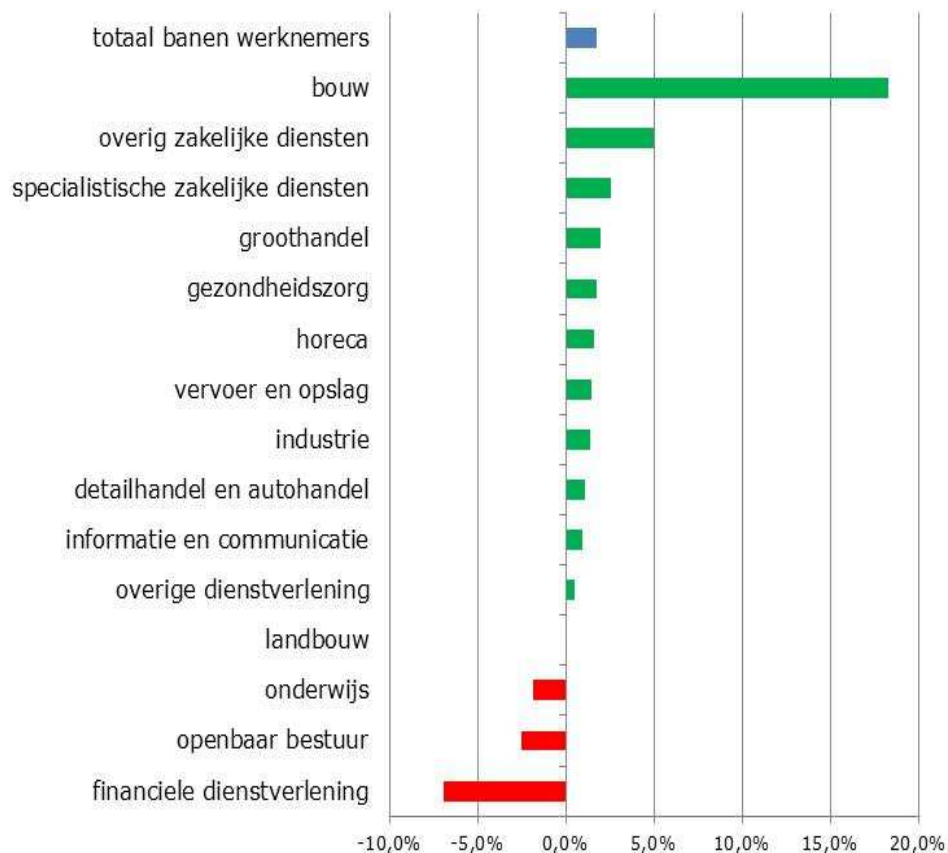
Hoe staat de arbeidsmarkt ervoor?

- Mooie arbeidsmarktcijfers
- Niet iedereen profiteert
- Hoe komt dat?
 - Arbeidsmarkt verandert
 - Technologische ontwikkeling
 - Flexibilisering
 - Vergrijzing
 - Groei- en krimpsectoren
 - Kansrijke en kansarme beroepen
 - Andere, hogere functie-eisen

Niet alle sectoren profiteren evenredig van economische groei

Ontwikkeling werkgelegenheid AMR Groningen naar sector 2017 en 2018 samen

- 10.000 banen erbij in AMR Groningen in 2017 - 2018
- Vooral bouw, uitzendbureaus en zorg&welzijn groeien
- In financiële diensten, overheid en onderwijs gaan banen verloren

 de Volkskrant @volkskrant · 20 u
Economische groei op bijna on-Nederlands niveau: 3,4 procent
s.vk.nl/t-a4495079/

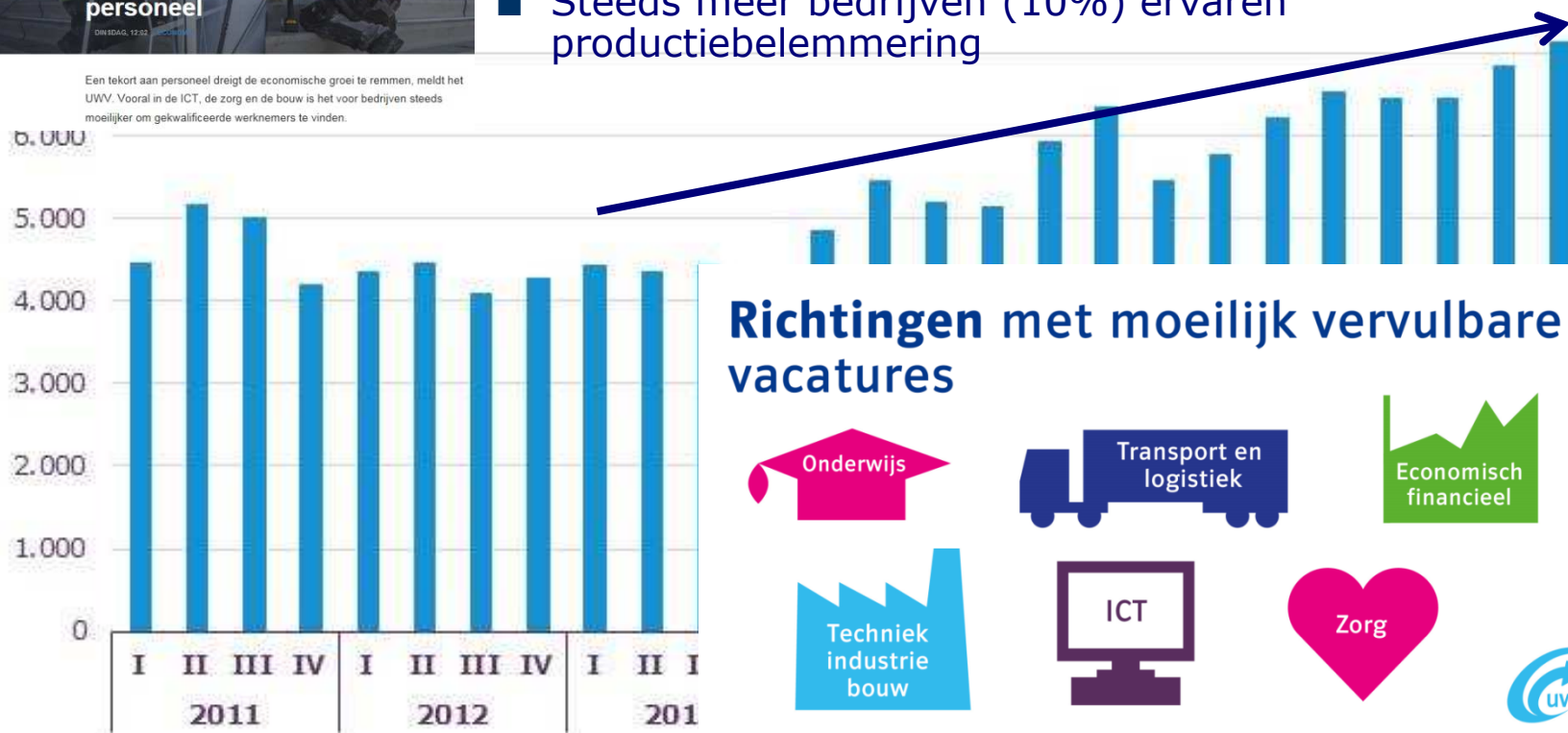
Meer moeilijk vervulbare vacatures

Juist in bouw en zorg nu schreeuwend tekort aan personeel

Een tekort aan personeel dreigt de economische groei te remmen, meldt het UWV. Vooral in de ICT, de zorg en de bouw is het voor bedrijven steeds moeilijker om gekwalificeerde werknemers te vinden.

- 27.000 vacatures per jaar in AMR Groningen
- 5.000 openstaande vacatures in AMR Groningen (+30%)
- Steeds meer bedrijven (10%) ervaren productiebelemmering

Ontstane vacatures Groningen

Automatisering en digitalisering kost structurele trends veranderen perspectief banen en levert banen op

structurele ontwikkelingen:

- ✓ ontgroening
- ✓ vergrijzing
- ✓ schoolkeuze jongeren
- ✓ automatisering
- ✓ digitalisering
- ✓ robotisering
- ✓ flexibilisering
- ✓ internationalisering
- ✓ toename complexiteit
- ✓ hogere opleidingseisen
- ✓ verdringing
- ✓ kleinere overheid
- ✓ klantbehoeften
- ✓ andere competenties

Kabinet zet onderwerp van het automatiseringsspoek voor het eerst op de agenda

Asscher: robot bedreigt veel banen

Van onze verslaggever Jonathan Wittman

DEN HAAG Nederland moet zich schrap zetten voor een toekomst waarin er voor veel mensen wel eens geen betaald werk meer zou kunnen zijn. Door computers, robots en andere vormen van automatisering dreigt de komende decennia 'een aanzienlijk deel van de bestaande banen' te verdwijnen.

Dat zei minister te dewijk Asscher (PvdA) van Sociale Zaken en Werkgelegenheid maandag op een door het ministerie georganiseerd congres over de invloed van technologie op de arbeidsmarkt van de komende decennia. Het automatiseringsspoek waart al een tijdje rond onder economen en in de media, maar het is de eerste keer dat het kabinet het thema zo nadrukkelijk agendeert.

Asscher, tevens vicepremier, noemde volautomatische melkrobots, zelfrijdende auto's en de Packbots van Amazon als voorbeelden. 'Vroeger moest een Amazon-medewerker het magazijn in om een bestelling bij elkaar te zoeken in de schappen. Nu brengt de Packbot de juiste schappen naar de medewerker. De omzet per medewerker bij Amazon is hierdoor drie maal zo hoog als in de reguliere detailhandel. Scherper gezegd: de werkgelegenheid per verkocht artikel is drie maal zo laag.'

Robots worden in hoog tempo toegankelijker, betrouwbaarder en goedkoper, analyseerde Asscher. 'Ze zijn goedkoop snel, nooit ziek en werken 24 uur per dag. Ze vragen nooit om loonsverhogingen, worden niet vertegenwoordigd door vakbonden en staken niet.' En dan hebben internet, smartphones en kunstmatige intelligentie eigenlijk een nog grotere invloed op de werkgelegenheid dan robots, meent de minister.

Asscher hield vele slagen om de arm. Hij sprak van een 'gedachte-experiment' en sloot af met de vaststelling: 'We moeten het inkwartier scenario kennen om een beter scenario te realiseren.' Hij onderstreepte dat eerdere doemscenario's over technologische werkloosheid nooit zijn uitgekomen.

De laatste decennia decimeerden computers en andere machines vooral banen in de middenklasse, zoals bankbedienden, telefonisten en reisconsulenten, zonder dat daar veel banen voor in de plaats kwamen. De komende decennia dreigen ook lager geschoolde beroepen, zoals taxichauffeur, schoonmaker en diende, overbodig te raken.

matisering, Oxford-onder Frey en Michael Osborne eind vorig jaar dat 47 procent huidige Amerikaanse banen loopt om de komende twintig jaar te verdwijnen door technologie.

Beter onderwijs wordt medicijn genoemd tegen de verdringing, maar hoe dat zijn krijgen is minder duidelijk. Asscher noemde het belang van leren voor werknemers. En tale technologie is het beste om leerlingen in hun eigen leerproces te laten volgen, zei

moeten kinderen opleiden tot een soort improvisatiekunstenaars, die de veranderingen in de economie in de routine, maar op het onverwachte. Niet op feiten, maar op creatief analyseren en nieuwe wegen zoeken.'

Asscher gebruikte zijn toekomstscenario om de kabinetsideeën over een nieuw fiscaal stelsel nog eens in de verf te zetten. Robotisering versloot de

Ze zijn nooit ziek en vragen nooit om loonsverhogingen

Foto: AP/Wide World

Foto: REUTERS

Meest bedreigd:

- vooral mbo
- administratie
- secretaresses
- receptionisten
- financieel medewerker
- verkopers

Nieuwe kansen:

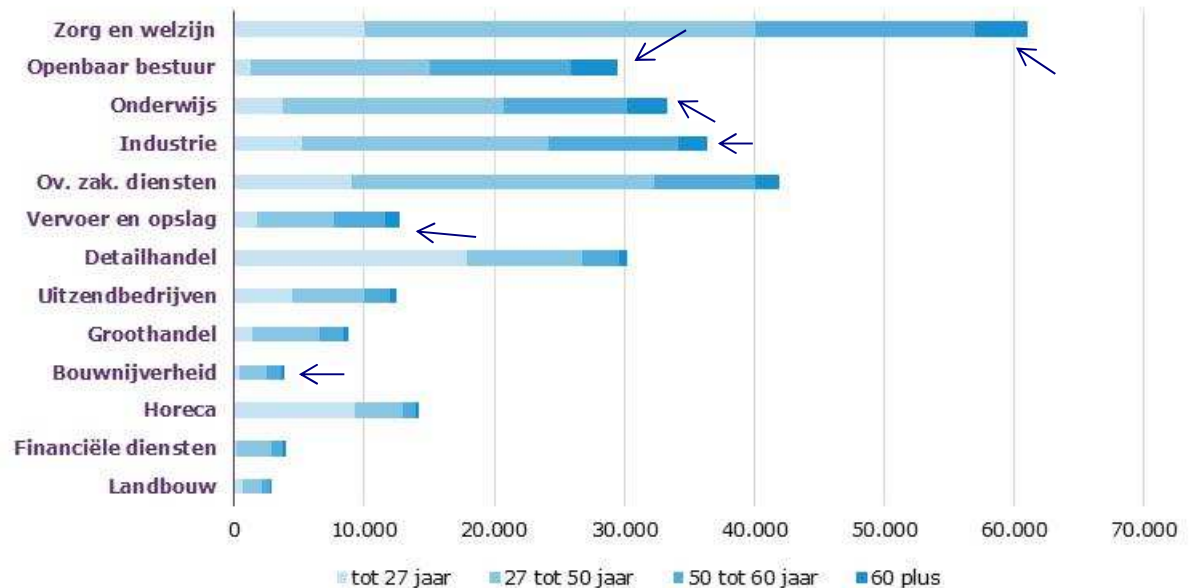
- Vooral hbo
- ICT
- techniek
- logistiek
- persoonlijke dienstverlening

banen bij.

Uitdaging – opvangen vergrijzing

structurele ontwikkelingen:

- ✓ ontgroening
- ✓ vergrijzing
- ✓ schoolkeuze jongeren
- ✓ automatisering
- ✓ digitalisering
- ✓ robotisering
- ✓ flexibilisering
- ✓ internationalisering
- ✓ toename complexiteit
- ✓ hogere opleidingseisen
- ✓ verdringing
- ✓ kleinere overheid
- ✓ klantbehoeften
- ✓ andere competenties

- Beroepsbevolking wordt steeds ouder
 - Verouderde kennis, aansluiting bij snelle ontwikkelingen
 - Vervangingsvraag door pensionering
- Komende 5 jaar 18.000 mensen met pensioen
- Vooral overheid en onderwijs sterk vergrijsd
- Ook in zorg, industrie, vervoer en bouw veel mensen met pensioen

Uitdaging – arbeidsmarkt stelt hogere, andere eisen

structurele ontwikkelingen:

- ✓ ontgroening
- ✓ vergrijzing
- ✓ schoolkeuze jongeren
- ✓ automatisering
- ✓ digitalisering
- ✓ robotisering
- ✓ flexibilisering
- ✓ internationalisering
- ✓ toename complexiteit
- ✓ hogere opleidingseisen
- ✓ verdringing
- ✓ kleinere overheid
- ✓ klantbehoeften
- ✓ andere competenties

slo nationaal expertisecentrum
leren/ontwikkeling

Kennisnet

garantie meer voor een duurzame plek op de arbeidsmarkt. Het niveau van de startkwalificatie moet omhoog naar niveau 3, aldus de MBO Raad.

Het fenomeen 'startkwalificatie' is aan heroverweging toe. Volgens een position paper van de MBO Raad, ingediend bij een [hoorzitting](#) over leven lang leren, geldt steeds vaker dat een niveau 2-opleiding geen

garantie meer biedt voor een duurzame carrière op de arbeidsmarkt. Dit geldt ook voor de jongere met een havo- of vwo-diploma. Iedere starter zou gestimuleerd moeten worden om minimaal een opleiding op niveau 3 van het mbo te halen, aldus de MBO Raad in het [position paper](#).

Hoe staat arbeidsmarkt Groningen ervoor?

- Arbeidsmarkt herstelt
- Arbeidsmarkt verandert

- Goede arbeidsmarktpositie voor
 - vakmensen techniek
 - ICT'ers
 - zorgpersoneel
 - onderwijzers

- Wie profiteren niet?
 - laagopgeleiden
 - ouderen
 - arbeidsbeperkten
 - beroep met slecht arbeidsmarkt perspectief

Aandeel werkenden per

	Groningen	Nederland
Totale bevolking 15-75 jaar	63%	65%
Wajong/WAO/WIA		
Wajong	23%	23%
WAO	19%	18%
WGA gedeeltelijk	49%	43%
WGA volledig	10%	8%
WIA 35 min	44%	43%

Bron: UWV

Meeste werkzoekenden vissen in dezelfde vijver

Knelpunt – opleidingsrichting sluit niet aan bij behoefte werkgevers

Kwalitatieve mismatch - Hoe krijgen we vraag en aanbod bij elkaar?

- Vroeg beginnen
 - Enthousiast maken
- Onderwijsaanbod afstemmen op (toekomstige) vraag arbeidsmarkt
 - Lesstof
 - Studieadvies
- Omscholing richting krapteberoepen
- Overstappen uit kansarme beroepen
 - Laagopgeleiden
 - Administratief mbo
 - Zorg laag niveau
 - Techniek laag niveau
 - Competenties testen, vastleggen, matchen
- Scholing / Een leven lang leren
 - Inspelen op voortdurende verandering
 - Flexibele organisatie / onderwijsaanbod
 - Vakgericht / praktijkgericht opleiden
 - Korte doorlooptijd
 - Maatwerk / afstemming werkgevers
 - Volwasseneneducatie
- Sociaal ondernemen

NU.nl Economie

'Mbo moet wendbaarder worden om in te spelen op veranderingen arbeidsmarkt'

'School werkloze 50-plussers om tot ambachtslieden'

De VVD en het CDA willen werkloze vijftigplussers omscholen tot ambachtsman- of vrouw. Deze oudere werknemers vinden vaak moeilijk een nieuwe baan, terwijl er volgens de twee partijen een groot gebrek is aan kundige ambachtslieden.

Een studie kiezen die je klaarstoomt voor een carrière voor de rest van je leven, is verleden tijd. De arbeidsmarkt verandert razendsnel door technologische ontwikkelingen, waardoor banen verdwijnen of veranderen.

RTV Oost @rtvoost · 12 u
 Windesheim in Zwolle begint met aanbieden van flexstudies bit.ly/2iZ6qCi #rtvoost

Windesheim in Zwolle begint met aanbieden van fle...
 Op de Hogeschool Windesheim in Zwolle is het vanaf deze week mogelijk om te starten met flexstudereren. Hierbij volgen studenten een studie en betalen ze per v...
 rtvoost.nl

Entertainment
 Lifestyle
 Overig
 Video's
 Regionaal

'Oudere werknemer moet vaker denken aan omscholing'

werken aan perspectief

Meer informatie?

Arbeidsmarktinformatie

Home Regio Sector en beroep Publicaties Tabellen Achtergrond

Top 10 opleidingen beste en slechtste arbeidsmarktpositie

Uit ROA-onderzoek blijkt dat er grote verschillen zijn in de arbeidsmarktpositie van schoolverlaters. UWV publiceert een top 10 van mbo- en hbo-opleidingen met de beste en slechtste arbeidsmarktpositie.

Beste arbeidsmarktpositie hbo	Slechtste arbeidsmarktpositie hbo
Opbouw	Bid4 Schiedamschen
Technische Hogeschool	Bid4 Oostvaarders
Technische Hogeschool	Bid4 Parnassia

Hoe UWV de arbeidsmarkt voor u inzichtelijk maakt? ”

lees verder

- Arbeidsmarktportaal op werk.nl
https://www.werk.nl/werk_nl/arbeidsmarktinformatie/home

